764/07

Den 24. januar 2007 blev i sag nr. 70.455:

xxxxxxxx xxxx
xxx xxx
xxxx xxxxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikringer i Nordea Pension, klager ved sin repræsentant over, at selskabet har afvist at udbetale invaliderente, og at han har fået afslag på præmiefritagelse.

Selskabet har afvist at udbetale invaliderente samt at yde præmiefritagelse med henvisning til, at man ikke finder, at klagerens generelle erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3.

Klageren, der er født i 1959 og er selvstændig landmand, oprettede to forskellige policer i selskabet henholdsvis den 1/4 1988 og den 1/3 1983. Disse policer omfattede begge ret til præmiefritagelse ved en nedsættelse af den generelle erhvervsevne med mindst 2/3. Klageren oprettede derudover en tredje police den 1/11 1999. Denne gav ud over ret til præmiefritagelse en ret til udbetaling af invaliderente, såfremt den generelle erhvervsevne blev nedsat med mindst 2/3.

Det fremgår af sagen, at klageren den 14. maj 2005 blev sygemeldt på grund af følgerne efter spark fra en ko på venstre skulder. Klageren blev opereret i skulderen, hvilket fjernede en del af smerterne, men han havde stadigvæk problemer med at bruge venstre arm og kunne som følge heraf ikke passe sit erhverv som landmand. Selskabet

ydede derfor præmiefritagelse samt udbetaling af invaliderente fra karensperiodens udløb og frem til 1/3 2006, da selskabet på dette tidspunkt mente, at klagerens tilstand var stationær, samt at hans generelle erhvervsevne ikke var nedsat med 2/3.

Til brug for sagens afgørelse modtog selskabet lægelige oplysninger samt klagerens ressourceprofil. Af journaludskrift dateret den 11/8 2005 fra Privathospitalet M. fremgår:

> "OBJEKTIVT
> Udtalt positiv impingementtest med rotationssmerter af den fremad-/opadløftede arm. Ingen særlig ømhed af AC-leddet, men udtalt ømhed over bursa subacromiale (slimsækken under skulderhøjdebenet). Kraftnedsættelse i alle planer. Ingen væsentlig bevægeindskrænkning.
>
> Subakromiel impingement, venstre skulder (sener, slimsækafklemning under skulderhøjdebenet) med baggrund i de mangeårige arbejdsmæssige belastninger, traume med videre og kraftnedsættelse, må rotator cuff læsion mistænkes, hvorfor der er indikation for MR-skanning."

Af journaludskrift dateret den 17/1 2006 fra Privathospitalet M. fremgår:

> "Der er kun langsom bedring af skulderfunktionen, og han har efterhånden indset at han ikke vil kunne genoptage sit betydelige skulderbelastende arbejde med malkning af køer (100 stk. malkekvæg). Var advaret herom.
> Han har overvejet at afhænde gården, men en langt mere lempelig løsning vil være omlægning til kviedrift, hvilket han således vil kunne klare med sin væsentlig reducerede arbejdsevne.
> Det er betydeligt mindre skulderbelastende.
> Tilstanden som den ser ud nu, skønnes han at ville kunne klare op til nogle timers arbejde dagligt."

I lægeattest ligeledes dateret den 17/1 2006 anfører klagerens læge, at klageren ikke længere kan udføre sit sædvanlige arbejde. Lægen anfører tillige, at klageren har op til 1/3 tilbage af sin generelle erhvervsevne.

På baggrund af ovenstående anførte selskabet ved skrivelse af 3/3 2006:

"På grundlag af oplysningerne har vi vurderet, at du ikke har ret til fortsat præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, da din erhvervsevne ikke er nedsat med 2/3 af den fulde erhvervsevne.

Ved vores vurdering har vi lagt vægt på, at det fremgår af oplysningerne at du fortsat har nedsat bevægelighed i venstre skulder og arm ved kontrol 17. januar 2006. Vi har vurderet at du ikke længere kan klare fysisk arbejde på grund af disse gener.

Vores lægekonsulent har set på sagen og ud fra de lægelige oplysninger, har vi vurderet at din erhvervsevne er nedsat, men ikke med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne.

Udbetalingen for februar måned 2006 var den sidste og præmiebetalingen skal herefter genoptages."

I den udarbejdede ressourceprofil har rådgiver B.B. den 14/3 2006 anført:

"Behandlingsmulighederne er udtømte. Tilstanden er stationær, og der vil være vedvarende betydelige funktionsindskrænkning i den venstre skulder. F. kan på ingen måde varetaget sit hidtidige erhverv. Muligheden er derfor omskoling via revalidering eller omlægning af produktion. Han ser selv en løsning og mulighed i at besætningen sælges, og han i stedet opdrætter kvier. Der vil være pasning, fodring og vedligehold i dette arbejde. Han vurderer selv at kunne varetaget ca. 2 timers arbejde om dagen. Han har drøftet mulighederne med landboforeningen, som også har deltaget i møde på forvaltningen.

Hustruen som hidtil har været medhjælpende hustru, vil gå ned på halv tid, og vil søge arbejde inden for andet erhverv halv tid. (har pr. 1.5.2006 fået job på fiskehuset i Å., hovedsageligt køkkenarbejde).

På baggrund af hans store ønske om at fortsætte på gården, blive i landbruget som han har arbejdet med altid, og eneste erhvervsmæssige erfaring han har, vurderer jeg, at han skal indstilles til flexjob. Via omlægning af produktionen, vil han kunne varetage dette, dog vil han fortsat ikke kunne arbejde fuld tid. Hans helbredsmæssi-

ge situation er således at han ikke vil kunne varetage skulderbelastende arbejde. At arbejde i landbruget, er meget fysisk hårdt, hvorfor det fremover kun vil være på nedsat tid.

En evt. omskoling/revalidering vurderer jeg umiddelbart som uhensigtsmæssigt, det ud fra hans erhvervserfaring, samt hans mangeårige interesse indenfor landbruget. F. har ligeledes givet udtryk for at han ikke ser sig selv på skolebænken i flere år, for at kunne imødekomme en uddannelse indenfor et erhverv der ikke er skulderbelastende arbejde."

Klageren blev ved skrivelse af 28/3 2006 fra sin kommune visiteret til et fleksjob i egen virksomhed. Af denne skrivelse fremgår:

"Du kan ikke varetage dit hidtidige arbejde, da du har smerter i skulder, i næsten en hver opgave der er i forbindelse med en kobesætning. Såfremt besætningen blev lagt om og du fremover opdrætter kvier, vil der kun være pasning, fodring og vedligehold i dette arbejde. Du vil skulle varetage arbejde ca. 2 timer om dagen, hvilket er realistisk at du kan holde til."

Klagerens repræsentant anfægtede ved skrivelse af 6/4 2006 selskabets afvisning.

Af efterfølgende speciallægeerklæring dateret den 17/6 2006 fra speciallæge i ortopædisk kirurgi H.V.J. fremgår det:

"**Resume og konklusion**

47-årig højrehåndet landmand, der 15.05.05 blev sparket på venstre skulder og overarm af en ko. Havde efterfølgende vedvarende smerter og funktionsindskrænkning. Blev sygemeldt og måtte have husbond afløser, MR-skanning 16.08.05 viste ikke sikre tegn til rotator cuff læsion. Artroskopisk påvistes 06.09.05 en subtotal ruptur af caput longum bicipitis med luksation ud af sulcus, partiel læsion af supraspinatus fortil og subscapularis opadtil. Der blev foretaget åben bicepstenodese og refiksation af subscapularis og supraspinatuslæsionerne.

Desuden blev der gjort subakromial dekompression og AC-resektion.

Efterbehandledes med abduktionsbandage i 6 uger og fysioterapeutvejledt optræning.

Har ikke siden kunnet genoptage sit betydeligt skulderbelastende arbejde som landmand med 100 stk. malkekvæg. Har måttet omlægge driften til løsdrift og kvieopdræt. Er af kommunale instanser tilkendt en flexjob ordning og arbejder 10-12 timer per uge. Hans erhvervsevne i det tidligere erhverv er skønnet reduceret til under 1/3. Trods de arbejdsmæssige reduktioner, belastningsmæssigt og tidsmæssigt er der daglige gener i form af smerter, forværring ved belastning, kraftnedsættelse og bevægeindskrænkning.

Væsentligste objektive fund er veludtalt muskelatrofi omkring skulderen (på overarmsniveau 3 cm omfangsformindskelse sammenlignet med raske). Der er kraftreduktion ved straktarmsløft til under 1/4 af raske arm og reduktion af håndtrykskraften tillige. Aktiv og nogenlunde smertefri fremad opad løft reduceret til under 90 grader. Der er positive impingementtests."

Selskabet fastholdte ved efterfølgende skrivelse af 27/7 2006 sit afslag til klageren.

Klagerens repræsentant har ved skrivelse af 20/10 2006 nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at klageren har lidt et erhvervsevnetab på mindst 2/3, og som følge heraf er berettiget til invaliderente samt præmiefritagelse. Klagerens repræsentant har til støtte herfor anført:

"F.L. har grundet en lang sygemelding fra 14. maj 2005 pga. smerter i skulder fået tilkendt flexjob ca. 10 timer om ugen - 2 timer om dagen fra 1. maj 2006. Men til trods for lægers vurdering om arbejdsudygtighed og kommunens vurdering om, at han alene kan klare et flexjob i hidtidige erhverv som landmand, vil Nordea liv og pension ikke anerkende F.L. har lidt 2/3 erhvervsevnetab."

Selskabet har ved skrivelse af 22/11 2006 fastholdt sin afgørelse over for nævnet. Selskabet har til støtte herfor anført:

"Vi er opmærksomme på, at forsikrede ikke kan varetage sit arbejde som landmand, men der er ikke dokumentation for, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3.

I vores vurdering ser vi ikke alene på forsikredes erhvervsevne i hans eget erhverv, men vi vurderer hans erhvervsevne i forhold til andet passende arbejde også i andre erhverv.

At han har fået tilkendt flexjob i egen virksomhed med 10 timer om ugen kan ikke tages som udtryk for, at hans erhvervsevne er nedsat med 2/3 af den fulde erhvervsevne i forsikringsmæssig forstand."

Af forsikringsbetingelserne, der er gældende for de to først oprettede policer, fremgår bl.a.:

"**§ 4 Invaliditetsydelser**

Definition af invaliditet. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har forsikringstageren, når den forsikrede på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Af forsikringsbetingelserne, der er gældende for den senest oprettede police, fremgår bl.a.:

"**§ 7 Invalideydelser**

Invaliditet

Forsikringstageren har ret til præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente, hvis den forsikrede får nedsat sin erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Ved vurdering af forsikredes tab af erhvervsevne foretages også et skøn over, om forsikrede anses for egnet til omskoling. Anses forsikrede for egnet til omskoling, og i tilfælde af omskoling må forventes at kunne få en erhvervsevne, der overstiger 1/3 af den fulde erhvervsevne, er betingelserne for præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente ikke opfyldte.

Ved bedømmelse af nedsættelsen af erhvervsevnen er det uden betydning, om forsikrede på grund af beskæftigelsessituationen er eller efter omskoling vil blive - i stand til at få arbejde svarende til sin uddannelse."

Nævnet udtaler:
Bedømmelsen af klagerens erhvervsevnetab skal efter de gældende forsikringsbetingelser ikke udelukkende ske på baggrund af hans erhverv som landmand, men skal ske på baggrund af en bedømmelse af hans generelle erhvervsevne.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at det ikke er godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3. Nævnet kan således ikke kritisere, at selskabet har afvist at udbetale invaliderente samt yde præmiefritagelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand

udskriften bekræftes

Henning Jønsson